

دفاع از ایران، دفاع از یک اصل جهان شمول است

«سید عباس عراقچی»، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دومین روز نشست وزرای امور خارجه...

«سید عباس عراقچی»، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دومین روز نشست وزرای امور خارجه بریکس تحت عنوان «بازسازی نظم جهانی؛ ضرورت اصلاح حکمرانی بین المللی و احیای چندجانبه گرایی» مصادف با ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۵ / ۱۴ و ۱۵ مه ۲۰۲۶ در دهلی نو سخنرانی کرد.

به گزارش ایسنا، متن سخنرانی سید عباس عراقچی، وزیر محترم امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دومین روز نشست وزرای امور خارجه بریکس بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای رئیس، همکاران گرامی؛

امروز جهان در دورانی از بی ثباتی ساختاری و بحران عمیق اعتماد قرار دارد. ساختارهای حاکم بر نظم بین المللی که در دوران پس از جنگ جهانی دوم طراحی شده اند، دیگر توان پاسخگویی به واقعیت های قرن بیست و یکم را ندارند. شکاف میان قدرت های نوظهور و ساختارهای تصمیم گیری سنتی نه تنها ثبات جهانی را تهدید می کند، بلکه به بی عدالتی گسترده در توزیع قدرت، ثروت و فرصت های توسعه دامن زده است.

همکاران محترم؛

آنچه امروز در برخی نهادهای بین المللی شاهدیم «چندجانبه گرایی» نیست، بلکه تلاشی برای حفظ «یکجانبه گرایی» در پوشش قوانین بین المللی است. استفاده ابزاری از قوانین، اعمال تحریم های یکجانبه و نادیده گرفتن حقوق و حاکمیت ملی کشورها، نشانه بحرانی عمیق در حکمرانی جهانی است. سیستمی که تصمیمات حیاتی برای بشریت را به گروهی محدود از کشورها واگذار می کند و منافع کشورهای در حال توسعه را نادیده می گیرد، مشروعیت خود را از دست داده است. این رویکرد مبتنی بر قدرت صرف، نه تنها صلح را تضمین نمی کند، بلکه ریشه اصلی تنش های منطقه ای و جهانی است.

در این چارچوب، نمی توان از یکی از ابزارهای اصلی بی ثبات سازی جهانی سخن نگفت: تحریم های یکجانبه. امروزه تحریم ها از ابزارهای دیپلماتیک به سلاح هایی برای جنگ اقتصادی و فشار بر جوامع در حال توسعه و مستقل تبدیل شده اند. این اقدامات که در نقض آشکار قوانین بین المللی انجام می شوند، نه تنها دولت ها، بلکه حقوق بنیادین انسان ها - از جمله حق حیات، حق دسترسی به سلامت، غذا و توسعه - را هدف قرار می دهند. تحریم های اعمال شده علیه ملت ها، اقدامات غیرقانونی و مخدوش کننده نظم اقتصادی جهانی هستند که هدفشان فراتر از حل منازعات و ایجاد فشار برای تغییر رفتارهای سیاسی است. جمهوری اسلامی ایران تأکید می کند که مقابله با این «تروریسم اقتصادی» و ایجاد سازوکارهای مالی مستقل در قالب بریکس، ضرورتی انکارناپذیر برای حفظ استقلال و حاکمیت ملی کشورهاست.

خانم ها و آقایان؛

جهان امروز شاهد بازگشت به دوران جنگ های بی پایان، خشونت عریان و یکجانبه گرایی افراطی است. آرمان صلح، آزادی و احترام به حقوق و کرامت انسان ها رنگ باخته و جای خود را به افتخار به نسل کشی، غارت و تجاوز داده است. کاربرد حقوق بین الملل، حقوق بشر دوستانه و منشور ملل متحد از سوی متجاوزان قدرتمند، به لفظی و دروغی برای توجیه جنگ و اشغالگری تقلیل یافته است. اکثر سازمان های بین المللی، بویژه سازمان ملل متحد، در محدودیت قدرت قانون گذاری خود را با زورگویی یکجانبه تنزل داده اند.

در چنین شرایطی، آرمان چندجانبه گرایی جنوب جهانی - که بریکس بر بنیان این ایده استوار و در آن متبلور شده است - بیش از هر زمان دیگری برای احترام به حقوق بین الملل، منشور سازمان ملل و حکمرانی جهانی، ضروری و حیاتی است. اعضای بریکس خود را متعهد به اجرا و دفاع از اصول این منشور می دانند.

اصل عدم توسل به زور، به عنوان یک اصل درخشان و محوری در منشور ملل متحد و دستاورد بشری در مسیر تجربیات تلخ جنگ های جهانی، اکنون با چالش جدی از سوی آمریکا مواجه است. جنگ های غیرقانونی و یکجانبه توسط این کشور، بنیان نظم بین المللی را که پیشتر بر عدالت و چندجانبه گرایی آن را به مرز فروپاشی رسانده بود، اکنون با توحش و بربریت درآمیخته است.

از این رو، جمهوری اسلامی ایران بر ضرورت اصلاحات بنیادین در سازمان های بین المللی، بویژه شورای امنیت سازمان ملل متحد، تأکید می ورزد. اصلاحات مورد نظر ما، اصلاحاتی برای «توزیع عادلانه قدرت» است، نه صرفاً تغییر در نام یا ترکیب اعضا. ما به دنبال نظامی هستیم که در آن:

• عدالت جایگزین قدرت شود،

• حاکمیت ملی اصل اول باشد،

• حقوق همه انسان ها محترم شمرده شود،

• و تنوع فرهنگی و سیاسی پذیرفته گردد.

هیأت های محترم؛

نظام سیاسی کنونی، نیازمند بازنگری است. اکنون شورای امنیت نماد بارز ناکارآمدی و عدم توازن است. نمونه آشکار ناکارآمدی این شورا سکوت در برابر جنگ تحمیلی و تجاوزکارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران است. در این جنگ، زنان و کودکان به صورت سیستماتیک و هدفمند مورد حمله قرار گرفتند. این اقدامات، نقض فاحش کنوانسیون های چهارگانه ژنو و مصداق بارز جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت است.

فاجعه بارترین نمونه، حمله دو مرحله ای به مدرسه دخترانه «شهید مطهری» در شهر میناب بود که طی آن ۱۶۸ انسان بی گناه - شامل دانش آموزان دختر و پسر - در ساعات درس و در مکان آموزشی خود به شهادت رسیدند.

تجاوز نظامی متجاوزان که رأس ساعت ۹:۳۰ روز شنبه ۲۸ فوریه آغاز شد، حتی فرصت تعطیل شدن مدارس و بازگشت دانش آموزان به خانه هایشان را نداد. دولت ایران بلافاصله پس از اقدام تروریستی علیه مقام معظم رهبری و آغاز تجاوز نظامی، تعطیلی سراسری مدارس را اعلام کرد، اما متجاوزان حتی نیم ساعت به کودکان فرصت زنده ماندن ندادند و با حمله دوم، مدرسه میناب را هدف قرار دادند.

حملات به زیرساخت های حیاتی ایران - از جمله پالایشگاه ها، مجتمع های پتروشیمی، پل ها، راه آهن، ورزشگاه ها، مراکز فرهنگی و تاریخی، خطوط انتقال انرژی و تأسیسات صنعتی مهم - ادامه این روند است. این زیرساخت ها فقط تأسیسات فنی یا اقتصادی نیستند؛ آنها ستون فقرات زندگی روزمره مردم هستند.

اگر امروز در برابر رنج مردم ایران، در برابر خون به ناحق ریخته شده شهروندان، در برابر دلهره کودکان در مدارس میناب و در برابر حمله به زیرساخت ها سکوت کنیم، یا بر اساس ملاحظات سیاسی از کنار آن عبور کنیم، فردا این چرخه خشونت و بی ثباتی می تواند به هر نقطه دیگری از جهان منتقل شود. دفاع از ایران، دفاع از یک اصل جهان شمول است؛ اینکه امنیت هیچ کشوری نباید بر ویرانه های خانه ها، مدارس و زیرساخت های حیاتی ملت دیگر بنا شود.

از همه دولت ها و سازمان های بین المللی می خواهیم با صدایی روشن و مسئولانه، در برابر حملات علیه غیرنظامیان و زیرساخت های حیاتی در ایران بایستند و از حاکمیت حقوق، عدالت و کرامت انسانی دفاع کنند. جامعه جهانی باید معیارهای دوگانه را کنار بگذارد و نشان دهد که جان یک کودک در میناب، به اندازه جان یک کودک در هر نقطه دیگر جهان ارزشمند است.

همکاران گرامی؛

بر این اساس اصلاح شورای امنیت یک انتخاب نیست، بلکه یک ضرورت برای بقای سازمان ملل است. ما به دنبال شورایایی هستیم که نمایندگی واقعی از تمام قاره ها و مناطق جهان داشته باشد، شورایایی که در آن قدرت بامسئولیت پذیری و عدالت

توزیع شده باشد، نه اینکه تنها در خدمت منافع برخی قدرت های سوء استفاده گر و متجاوز باشد.

در این میان، گروه بریکس، به نمایندگی از بخش بزرگی از جمعیت و اقتصاد جهان، پتانسیل بی نظیری برای تبدیل شدن به ستون فقرات یک چندجانبه گرایی واقعی دارد. ما در بریکس نه برای ایجاد یک بلوک تقابلی، بلکه برای ایجاد یک توازن استراتژیک، باید فعالیت کنیم. همکاری ما در حوزه های اقتصادی، مالی و فناوری می تواند وابستگی به ساختارهای انحصاری را کاهش دهد و فضای نو برای استقلال و توسعه پایدار فراهم آورد. بریکس می تواند الگویی از همکاری مبتنی بر احترام متقابل و منفعت مشترک باشد.

زمان آن رسیده است که از «مدیریت بحران» به «مدیریت ساختار» حرکت کنیم. ما نیازمند نظامی هستیم که در آن صلح، محصول عدالت و ثبات، نتیجه مشارکت همگانی باشد. بیایید از ظرفیت های بریکس برای بازسازی حکمرانی جهانی و بازگرداندن اعتبار به چندجانبه گرایی استفاده کنیم.

از توجه شما سپاسگزارم.